

Прилог 2 Правилника о поступку стицања истраживачких и научних звања Филозофског факултета у Нишу

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О КАНДИДАТУ ЗА ИЗБОР У ИСТРАЖИВАЧКО ЗВАЊЕ

ПОДАЦИ О ИСТРАЖИВАЧКОМ ЗВАЊУ

Име и презиме кандидата:	Војин Ранђеловић
Истраживачко звање (означити):	Истраживач-приправник Истраживач-сарадник
Ужа научна област:	Историја
Основ за избор у истраживачко звање:	Напредовање истраживача-приправника ангажованих по позиву МПНТР истраживачима – студентима докторских академских студија за укључивање у научноистраживачки рад у акредитованим научно истраживачким организацијама Одобрена тема докторске дисертације и именован ментор на седници Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу, одржаној 04.12.2025. године

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Датум именовања комисије:	22. 4. 2026.
Тело које је именovalo комисију:	Наставно-научно веће Филозофског факултета у Нишу
Број одлуке (у случају да се ради о ННВ):	187/1-3-2-01

Р. бр.	Чланови комисије	Звање и датум избора у звање	Ужа научна област	Високошколска установа
1.	Др Влада Станковић	Редовни професор, 15. 7. 2015. године	Византологија	Филозофски факултет, Универзитет у Београду
2.	Др Ирена Љубомировић	Редовни професор, 19. 12. 2022. године	Историја	Филозофски факултет, Универзитет у Нишу

3.	Др Јасмина Шаранац Стаменковић	Ванредни професор, 7. 11. 2022. године	Историја	Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
----	-----------------------------------	---	----------	--

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Војин, Небојша, Ранђеловић, мастер историчар

(Име, име родитеља, презиме, академска титула)

1.1. Лични подаци

Датум и место рођења:	28.01.1998. Ниш
Место боравка, адреса:	Византијски булевар 112/27, Ниш
Запослен/а у:	Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
Професионални статус/ радно место:	Истраживач-приправник

1.2. Подаци о образовању

Основне студије, високо образовање:

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет
Студијски програм, група (смер, одсек):	Основне академске студије историје
Година уписа	2016.
Година завршетка	2021.
Стечени стручни назив	Дипломирани историчар
Просечна оцена	9,33

Други степен: магистарске студије, мастер или специјалистичке студије:

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет
Студијски програм, научна област:	Мастер академске студије историје
Година уписа	2021.
Година завршетка	2022.
Стечени назив	Мастер историчар
Просечна оцена	10,00
Тема магистарске тезе/ мастер / завршног рада	Просветне прилике у Нишу и околини од 1878, до 1914. године

Трећи степен: докторске академске студије/ докторска дисертација

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет
Студијски програм, научна област	Докторске академске студије историје
Година уписа	2023.
Просечна оцена	10,00
Тема пријављене докторске дисертације	Црквено-просветне и културне прилике Срба у Јужном Поморављу и Понишављу од 1830. до 1875. године
Ментор у изради	Проф. др Мирослав Пешић

--	--

1.3. ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЈЕРА

1.3.1. Досадашњи избор у истраживачка звања

НИО	Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
Звање и датум првог избора у истраживачко звање	Истраживач-приправник, 20.02.2023.
Ужа научна област	Историја

1.3.2. Кретање у професионалној каријери/радна места

Период	Послови
децембар 2021. године – фебруар 2023. године	Демонстратор на предметима <i>Француска буржоаска револуција, Историја Срба у Хабзбуршкој монархији, Балкански ратови, Општа савремена историја од 1939. године, Методика наставе историје 1 и Методика наставе историје 2</i> на ОАС историје на Департману за историју Филозофског факултета Универзитета у Нишу
1. март 2023. године – тренутно	Истраживач-приправник на ОАС историје на Департману за историју Филозофског факултета Универзитета у Нишу, ангажован на извођену вежби из предмета <i>Методика наставе историје 1 и Методика наставе историје 2, Општа савремена историја до 1939. године и Општа савремена историја од 1939. године, Балкански ратови и Историја народа Балкана XIX века</i>

1.3.3. Научно и стручно усавршавање (школе, семинари, курсеви)

Период	Семинар/курс/школа
1. април 2023. године – 31. мај 2023. године	Сарадња са Гимназијом „Бора Станковић” у Нишу и Гимназијом „Стеван Сремац” у Нишу.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА

2.1. Научни рад

Пуни библиографски подаци о публикацији	М ...	бодова
M20 (M21, 22.... M28)		
Пешић Д. Мирослав, Ранђеловић Н. Војин , 2024, <i>Развој нижих стручних занатских школа у Нишу од 1878. до 1914. године</i> , Зборник радова Филозофског факултета Универзитета у Приштини, Косовска Митровица, Филозофски	M23	4

факултет Универзитета у Приштини, LIV (1)/2024, 167-180. ISSN: 0354-3293 eISSN: 2217-8082, https://doi.org/10.5937/zrffp54-43477		
Вучковић Владимир, Ранђеловић Војин , 2025, <i>Српска православна црква у сложеним односима комунистичког политичког система после Другог светског рата (прилог историји нишке епархије)</i> , Црквене студије, Ниш, Центар за црквене студије Ниш, Међународни центар за православне студије Ниш, Бр. 22, 541-552. ISSN: 1820-2446 https://doi.org/10.18485/ccs.cs.2025.22.22.30	M23	4
M 30 (M31, 32, 33... M36)		
Пешић Мирослав, Ранђеловић Војин , 2024 <i>Развој основношколског образовања у Нишу од 1878. до 1885. године, У: Алексинач 190 година у слободи од ослобођења 1833. до наших дана</i> , Тематски зборник радова, Алексинач: Центар за културу и уметност Алексинач, 153-167. ISBN: 978-86-82648-20-8 https://doi.org/10.46793/Aleksinac190.153P	M33	0,5
M50 (M51, 52, 53... M56)		
Randelović Vojin , 2025, <i>The development of the first gymnasium in Niš from 1878 to 1914</i> , Facta Universitatis, Series: Philosophy, Sociology, Psychology and History, Niš, University of Niš, Vol. 24, No 2, 107-117. ISSN: 1820-8495 eISSN: 1820-8509 https://doi.org/10.22190/FUPSPH250905008R	M51	3
Ранђеловић Н. Војин , 2024, <i>Нације и национализам кроз историју у делу Ернеста Гелнера</i> , Пешчаник, Ниш, Историјски архив Ниш, Бр. 25, 91-102. ISSN: 1451-6373 https://doi.org/10.46793/Pescanik25.091R	M53	1
Ранђеловић Н. Војин , 2025, <i>Просветне прилике у Лесковцу од почетка XIX века до 1878. године</i> , Пешчаник, Ниш, Историјски архив Ниш, Бр. 26, 145-157. ISSN: 1451-6373 https://doi.org/10.46793/Pescanik26.145R	M53	1
Ранђеловић Војин , 2022, <i>Развој уставности у Србији од стицања унутрашње аутономије до краја прве владавине кнеза Милоша Обреновића</i> , Археон, Нови Сад, Архив Војводине, бр. 5, 193-208. ISSN: 2620-1305 https://arhivvojvodine.org.rs/wp-content/uploads/2024/03/Arheon-br5-2023.pdf	M54	0,2

2.1.1. УЧЕШЋЕ НА НАУЧНИМ ПРОЈЕКТИМА

Период	Назив научног пројекта	Носилац пројекта/ финансијер
2023/2024	<i>Историја данас, изазови и искушења</i> (бр. 336/1-6-01), интерни пројекат	Департман за историју, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
2024/2025	<i>Историја данас, изазови и искушења</i> (бр. 423/1-3-01), интерни пројекат	Департман за историју, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
2025/2026	<i>Историја данас, изазови и искушења – у сусрет 55. годишњици рада Филозофског факултета Универзитета у Нишу</i> , (бр. 373/1-12-01), интерни пројекат	Департман за историју, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу

2.2.2. Рецензије, прикази, приређене збирке извора, хрестоматије,...

Рецензија стручног превода: *Спољни послови, Дипломатски документи, Источна питања, Берлински конгрес, 1878*, Прево: Саша Миљковић, Ниш, Студентски културни центар Ниш, 2023.

Рецензија стручног превода: *Адолф Аврил, Свети Ђурило и Методије, прва борба Немаца против Словена, Са есејом о судбини глагољице и студијом о азбуци, језику и обичају словенских апостола IX века*, Прево: Саша Миљковић, Ниш, Студентски културни центар Ниш, 2024.

Рецензија стручног превода: *Огист Боп, Необјављени документи, Преписка Србије са Наполеоном I 1809 - 1814*, Прево: Саша Миљковић, Ниш, Студентски културни центар Ниш, 2025.

2.3. МИШЉЕЊЕ О НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ РАДОВИМА КАНДИДАТА

Кандидат мср Војин Ранђеловић објавио је од претходног избора у истраживачко звање два рецензирана научна рада у часописима међународног значаја и три рецензирана рада у часописима националног значаја. Објавио је у целини једно саопштење у тематском зборнику са научног скупа *Алексинац 190 година у слободи од ослобођења 1833. до наших дана* који је одржан 2. јуна 2023. године у организацији Центра за културу и уметност Алексинац. Рецензирао је три стручна превода.

Научни рад *Развој нижих стручних занатских школа у Нишу од 1878. до 1914. године* бави се развојем нижих стручних занатских школа у Нишу у периоду од ослобођења од османске власти 1878. до почетка Првог светског рата 1914. године. Истражује друштвене, економске и образовне услове који су утицали на оснивање и рад ових школа, њихов програм, структуру и значај за развој привреде и занатства у граду. Посебна пажња посвећена је улози државе и локалне управе у унапређењу стручног образовања, као и изазовима са којима су се школе суочавале.

У раду *Српска православна црква у сложеним односима комунистичког политичког система после Другог светског рата (прилог историји нишке епархије)* истражује се положај и улога Српске православне цркве у оквиру комунистичког политичког система после Другог светског рата, с фокусом на нишку епархију. Анализирају се мере власти усмерене ка ограничавању деловања Цркве, одузимању имовине, сузбијању верске наставе и надзору над свештенством. Посебна пажња посвећена је начину на који је нишка епархија одговарала на притиске режима, као и значају Цркве у очувању верског и националног идентитета упркос идеолошким и институционалним ограничењима.

Научни рад *Нације и национализам кроз историју у делу Ернеста Гелнера* бави се анализом схватања нација и национализма у делу Ернеста Гелнера, једног од најутицајнијих теоретичара ове области. Кроз критички преглед његових главних теза, посебно у делу *Нације и национализам*, рад истражује Гелнерово тумачење нације као производа модернизације и индустријског друштва. Оцењује се значај његове теорије у ширем историјском и теоријском контексту, као и њен утицај на разумевање настанка и развоја националних идентитета и покрета у савременом добу.

Научни рад *Развој основношколског образовања у Нишу од 1878. до 1885. године* анализира развој основношколског образовања у Нишу у периоду од 1878. до 1885. године, одмах након ослобођења града од Османске власти. Истражују се услови и иницијативе за оснивање и организовање првих основних школа, образовни програм, кадровски састав и улога државе и локалне заједнице у ширењу писмености и образовања. Рад истиче значај овог периода као темеља за даљи развој школства и унапређење просветне инфраструктуре у Нишу.

У раду *Развој уставности у Србији од стицања унутрашње аутономије до краја прве владавине кнеза Милоша Обреновића* испитује се развој уставности у Србији од стицања унутрашње аутономије 1830. године до краја прве владавине кнеза Милоша

Обреновића 1839. године. Анализирају се кључни политички и правни документи, као и институционални оквири који су обликовали прве облике уставног уређења. Рад посвећује пажњу односима између кнеза, скупштине и других власти, као и изазовима успостављања законодавне и судске самосталности у условима постојања аутократског управљања и спољних утицаја.

Научни чланак *Просветне прилике у Лесковцу од почетка XIX века до 1878. године* бави се развојем школства и образовања у Лесковцу од почетка XIX века до ослобођења од турске власти 1878. године. У раду се анализирају услови у којима се образовање одвијало, истичући да су школе у почетку биле ретке, скромне и најчешће везане за цркву. Посебна пажња посвећена је улози учитеља и свештенства у очувању писмености и националног идентитета. Током XIX века постепено долази до напретка — оснивају се нове школе, уводе се организованији облици наставе и шири се круг ученика. Упркос тешким политичким и економским условима, образовање у Лесковцу у датом периоду је напредовало.

У научном раду *The development of the first gymnasium in Niš from 1878 to 1914* аутор анализира оснивање и развој прве нишке гимназије након ослобођења града Ниша од османске власти 1878. године. Рад прати процес институционализације средњег образовања у новим политичким околностима, истичући значај гимназије као кључне образовне и културне установе. У раду се описују недостатак наставног кадра, уџбеника и адекватног простора за школски рад, али и постепени напредак кроз реформе наставних планова, унапређење наставе и раст броја ученика. Рад посебно наглашава улогу гимназије у формирању образоване елите и ширењу модерних идеја у друштву.

Приказани радови кандидата мср Војина Ранђеловића доприносе расветљавању сложених питања политичке, друштвене, просветне, културне и црквене историје Србије у XIX и XX столећу што их чини релевантним за стицање звања истраживач-сарадник за научну област историја.

3. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Кандидат мср Војин Ранђеловић показао је висока академска постигнућа, завршивши претходне степене студија са просечним оценама 9,33 (ОАС), одн. 10,00 (МАС). У статусу је студента докторских студија и има пријављену тему докторске дисертације под насловом *Црквено-просветне и културне прилике Срба у Јужном Поморављу и Понишављу од 1830. до 1875. године* на Филозофском факултету Универзитета у Нишу (НСВ број 818-01-12/25-20 од 4.12.2025). Од 2023. године је у звању истраживача-приправника на Филозофском факултету у Нишу и раније није биран у звање истраживач-сарадник. У свом научноистраживачком раду показао је изузетне резултате који се уочавају у објављеним радовима у рецензираним часописима међународног и националног значаја.

Од октобра 2024. године до јуна 2025. године кандидат Ранђеловић обављао је дужност секретара Департмана за историју Филозофског факултета у Нишу, а октобра 2025. године изабран је за координатора Промо-тима поменутог Департмана. Кандидат је изводио припремну наставу за полагање пријемног испита на ОАС историје на Филозофском факултету у Нишу, учествовао у састављању тестова за пријемни/диференцијални испит и био члан комисија за организацију пријемних/диференцијалних испита и рангирање кандидата на ОАС, МАС и ДАС историје на Филозофском факултету у Нишу. Активно је учествовао у промоцијама Филозофског факултета у средњим школама у Нишу и околним градовима, као и у организацији Дана отворених врата и Сајма запошљавања на Филозофском факултету у Нишу.

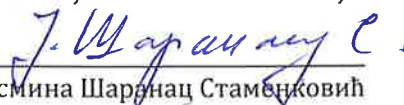
Стога констатујемо да је кандидат испунио све формално-правне услове за стицање звања истраживач-сарадник. Научни рад кандидата карактерише стриктна примена методолошких принципа историјске науке, истраживање ослоњено на примарне

изворе, те интердисциплинарни приступ проблемима политичке, друштвене, просветне, црквене и културне прошлости Србије у XIX и XX веку.

На основу наведеног, комисија Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу **предлаже да кандидат мср Војина Рањеловић буде изабран у истраживачко звање истраживач-сарадник.**

Ниш - Београд, 28. април 2026.

Комисија за писање извештаја:

Проф. др Јасмина Шаранца Стамењковић

Проф. др Ирена Љубомировић

Проф. др Влада Станковић